Sygn. akt III RC 21/22

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym: Przewodniczący: Sędzia Robert Kłosowski

Protokolant: st. Sekret sądowy Joanna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2022 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego H. B. oraz małoletniego S. B. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową E. B. (1)

przeciwko T. B.

o podwyższenie alimentów

orzeka

I. podwyższa z dniem 4 marca 2022 roku alimenty od pozwanego T. B. na rzecz małoletniego powoda H. B., których wysokość po raz ostatni została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie VI RC 1603/12 w kwocie po 300 zł miesięcznie do kwoty po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowego przedstawiciela małoletniego powoda E. B. (1)

II. podwyższa z dniem 4 marca 2022 roku alimenty od pozwanego T. B. na rzecz małoletniego powoda S. B., których wysokość po raz ostatni została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie VI RC 1603/12 w kwocie po 500 zł miesięcznie do kwoty po 650 (sześćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowego przedstawiciela małoletniego powoda E. B. (1)

III. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

IV. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

V. odstępuje od obciążania pozwanego opłatami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa;

VI. wyrokowi w punkcie I i II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/Sędzia Robert Kłosowski/

Sygn. akt III RC 21/22

UZASADNIENIE

E. B. (1) działając w imieniu małoletnich powodów H. B. oraz S. B. wniosła podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego T. B. wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 6 marca 2014 r. (sygn. Akt VI RC 1603/12) z kwoty po 500 złotych miesięcznie do kwoty po 800 złotych miesięcznie na rzecz S. B. i z kwoty po 300 złotych miesięcznie do kwoty po 1000 złotych miesięcznie na rzecz H. B..

W uzasadnieniu wskazała, iż obecnie małoletni powodowie mają 17 lat (S.) i 15 lat (H.). S. B. jest dzieckiem niepełnosprawnym wymagającym stałej opieki. Natomiast H. B. rozpoczął obecnie edukację poza miejscem zamieszkania. Alimenty w kwocie 500 złotych na S. i 300 złotych na H. są obecnie nieadekwatne zarówno co do usprawiedliwionych potrzeb dzieci, jak i uzyskiwanych przez ojca dochodów. Matka małoletnich nie jest w stanie ponieść zwiększonych kosztów utrzymania, zwłaszcza w sytuacji, gdy obowiązek pieczy nad niepełnosprawnym dzieckiem spoczywa praktycznie wyłącznie na niej (pozwany od 2 lat nie miał kontaktu ze swoim niepełnosprawnym synem S.). Od czasu ustalenia wysokości alimentów minął już okres 8 lat. W tym czasie doszło do zmiany siły nabywczej pieniądza, a potrzeby dzieci wzrosły. Samo rozpoczęcie nauki przez H. wygenerowało koszty zakupu podręczników (wyszczególnione w uzasadnieniu k.4) na łączną kwotę ok. 540 złotych. Zakup munduru, kompletu ubrań szkolnych, pościeli do internatu etc. (k. 4-4v.) wygenerował koszt bliski 700 złotych. Sam koszt pobytu w bursie w roku szkolnym to 400 złotych miesięcznie, bilety komunikacyjne to kwota 200 złotych. Do tego dochodzą koszty rehabilitacji małoletniego, gdyż nie jest dzieckiem w pełni zdrowym (cierpi na wiotkość mięśni). Z kolei koszty utrzymania małoletniego S. również są wysokie, zwłaszcza w zakresie zakupów pampersów, podkładów, specjalistycznych strzykawek etc. Matka małoletni utrzymuje się wyłącznie z zasiłku związanego z opieką nad niepełnosprawnym synem w kwocie 2700 złotych miesięcznie. Pozwany zaś, oprócz przekazywania alimentów w łącznej kwocie 800 złotych miesięcznie nie partycypuje w kosztach utrzymania synów. Od dłuższego czasu nie kontaktował się z synem S., zaś kontakty z H. są obecnie krótkie i nieczęste.

Pozwany T. B. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenia powództwa w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi wskazał, iż żądanie podwyższenia alimentów przekracza jego możliwości finansowe. Jego miesięczne dochody sięgają kwoty 2650 złotych netto. Zasądzenie żądanych alimentów w kwocie 1800 złotych pozbawiłoby go więc środków na ponoszenie niezbędnych opłat i tzw. życie. Na zakres możliwości zarobkowych pozwanego wpływa obecnie jego stan zdrowia, tj. dolegliwości bólowe kręgosłupa oraz powikłania po zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych. Winien on być poddawany rehabilitacji, ale z uwagi na brak środków korzysta wyłącznie z publicznej służby zdrowia w związku z czym zabiegi są nieregularne i w ograniczonym zakresie. Wskazał również, iż ponosi koszty związane z utrzymaniem domu (ok. 600 złotych miesięcznie) opłaty i rachunki za media (ok. 300 złotych) oraz koszty obsługi zaciągniętego kredytu (847 złotych miesięcznie). W dalszej części odpowiedzi na pozew wskazał, iż ograniczenie kontaktów z synem S. wynikało z troski o stan zdrowia syna w okresie pandemii i było uzgodnione z matką dziecka. Natomiast jeżeli chodzi o H. to pozwany w miarę posiadanych możliwości stara się uczestniczyć w życiu syna. Dodatkowo pozwany podniósł, iż matka małoletniego uzyskuje środki na utrzymanie syna S. od osób trzecich tzn. fundacji zajmujących się pomocą osobom niepełnosprawnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Rodzice małoletnich powodów T. B. i E. B. (1) zawarli związek małżeński w dniu(...) r. w O.. W trakcie trwania związku wymienionym urodziła się dwójka dzieci : S. B. ur. (...) w O. i H. B. ur. (...) w O..

/dowód : odpisy skrócone : aktu małżeństwa oraz aktu urodzenia k. 7 akt VI RC 1603/12 oraz k. 8-9, okoliczność bezsporna/

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 6 marca 2014 r. (sygn. Akt VI RC 1603/12) małżeństwo T. B. i E. B. (1) zostało rozwiązane przez rozwód z winy obu stron. W wyroku tym Sąd zobowiązał pozwanego T. B. do płacenia alimentów w kwocie po 500 złotych miesięcznie na rzecz małoletniego S. B. oraz kwoty po 300 złotych miesięcznie na rzecz małoletniego H. B.. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego Białymstoku z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie I Aca 454/14 zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie jedynie w zakresie orzeczenia o winie za rozkład pożycia ustalając, iż rozwód nastąpił z winy E. B. (1).

/ dowód : wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie k. 473 akt VI RC 1603/12, wyrok Sadu Apelacyjnego w Białymstoku k. 566 akt VI RC 1603/12/

W chwili orzekania przez Sąd o wysokości alimentów na rzecz małoletniego S. B. miał on 10 lat. Małoletni od urodzenia cierpi na mózgowe porażenie dziecięce, spastyczne czterokończynowe. S. rozpoznaje miejsca i osoby, nie potrafi jednak rozmawiać, porozumiewać się. Okazuje emocje : radość gdy coś go cieszy, jeżeli się złości, to płacze. Jest dzieckiem leżącym, nie potrafi siedzieć, nie potrafi chodzić, nie mówi. Wymaga karmienia. W okresie trwania postępowania rozwodowego małoletni karmiony był łyżką. Nie potrafi korzystać z toalety, jest pampersowany, nie potrafi się sam ubrać.

Małoletni H. B. w chwili orzekania o alimentach w czasie postępowania rozwodowego miał 8 lat. Chodził do drugiej klasy szkoły podstawowej. Małoletni był dzieckiem zdrowym, miał jedynie wadę postawy, w związku z czym wskazana była jego rehabilitacja, w tym zwłaszcza zajęcia na basenie. Małoletni H. chodził dodatkowo w 2014 r. na zajęcia karate, których koszt wynosił kwotę ok. 60 złotych miesięcznie.

E. B. (1) przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów w czasie orzekania rozwodu nie pracowała zajmując się opieką nad niepełnoprawnym synem S.. Uzyskiwała z tego tytułu zasiłek opiekuńczy łącznie z zasiłkiem rehabilitacyjnym i rodzinnym kwotę ok. 1260 złotych miesięcznie. E. B. (1) uzyskiwała również na syna S. wsparcie ze strony fundacji i indywidualnych darczyńców W 2013 r. ze strony fundacji (...)" uzyskała kwotę 29 294,81 złotych. Matka małoletnich powodów zamieszkiwała wspólnie z dziećmi w wynajmowanej stancji ponosząc opłatę w wysokości około 1000 złotych miesięcznie.

Pozwany T. B. w czasie orzekania rozwodu mieszkał w mieszkaniu, które wtedy jeszcze stanowiło współwłasność małżonków. Ponosił opłaty z tytułu podatku od nieruchomości, opłaty za energię elektryczną 130-140 złotych miesięcznie, gaz ok. 50 złotych miesięcznie. Pozwany zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w O. uzyskując dochód w wysokości 1700-1800 złotych netto. T. B. chorował na zwyrodnienie kręgosłupa.

/ dowód : kopia zaświadczenie lekarskiego k. 10, 82 akt III RC 129/16, przesłuchanie stron k. 414-415 akt sprawy VI RC 1603/12/

Małoletni S. B. ma obecnie 17 lat. Jego stan zdrowia w okresie od czasu orzeczenia rozwodu uległ pogorszeniu. Małoletni obecnie rozpoznaje matkę, potrafi okazywać emocje, jak np. radość czy zadowolenie gdy zobaczy bliskie osoby (matka, babcia dziecka), nie potrafi się porozumiewać nawet w formie niewerbalnej. Obecnie jest już żywiony wyłącznie pozajelitowo przez rurkę P.. Nie może być karmiony jak wcześniej doustnie, albowiem krztusi się, nie zjada posiłków, nie gryzie. Jest dzieckiem leżącym, nie potrafi siedzieć, jest pampersowany. Małoletni musi mieć podawane specjalne, płynne posiłki. Posiłki te przygotowywane są przez matkę, podawane rurką z użyciem strzykawki bezpośrednio do żołądka. Dziecko wymaga stałej opieki i pielęgnacji. Zakres koniecznej opieki nad małoletnim, osobistych starań w jego pielęgnację i tak bardzo wysoki, obecnie jeszcze się zwiększył. Opieka i pielęgnacja nad małoletnim realizowana jest niemal wyłącznie przez E. B. (1). Matka małoletniego nie korzysta z pomocy opiekunki, niekiedy w pieczy nad dzieckiem pomaga jej nieodpłatnie babcia dziecka (matka E. B. (1)). Jedyną przerwą w sprawowaniu pieczy nad małoletnim jest okres kiedy to S. w dni powszednie uczęszcza na zajęcia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Jest zabierany busem do ośrodka ok. godziny 7.00 a wraca pod opiekę matki ok. 14.30. Przedstawicielka ustawowa małoletniej nadal zabiega i korzysta ze wsparcia fundacji. Posiada subkonto na które możliwe jest przekazywanie środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Za 2021 r. wysokość wskazanych środków wyniosła ok. 5000 złotych. Pozwany T. B. od wielu lat nie kontaktuje się z małoletnim S., nie zabiera go do siebie lub na spacer, nie uczestniczy w opiece nad małoletnim. W czasie prowadzonego postępowania pozwany kilkakrotnie zaoferował się wyjść na spacer z synem. W czerwcu zabrał S. na około 2 godzinny spacer. W dwóch innych przypadkach Matka małoletnich odmówiła. Za pierwszym razem z uwagi na okoliczność, iż sms z prośbą wysłany ok. 18.00 został przez nią odczytany po 20.00 i dziecko szykowane było do snu, za drugim razem matka małoletniego uznała, że z uwagi na przeziębienie syn nie powinien wychodzić w tym dniu na dwór. We wcześniejszym okresie pozwany przez lata nie wyrażał żadnego zainteresowania pielęgnacją syna.

Małoletni H. ma obecnie 16 lat. Od września 2021 r. rozpoczął naukę w szkole średniej Technikum Zespołu Szkół (...) w E. o profilu logistyka. W podjęciu decyzji o wyborze rodzaju i miejsca szkoły w sposób aktywny uczestniczył

pozwany, zachęcając syna do podjęcia takiej decyzji. W czasie roku szkolnego H. mieszka w przyszkolnej bursie, gdzie ma również wyżywienie. Koszt bursy to kwota 400 złotych miesięcznie. Małoletni na weekendy wraca do domu. Bilety w obie strony wynoszą łącznie ok. 50 złotych na tydzień, 200 złotych miesięcznie. W związku z wadą postawy, skoliozą i wiotkością mięśni małoletni H. ma zalecenia, żeby korzystać z basenu. Do czasu pandemii powód regularnie korzystał z basenu. Obecnie nie korzysta z basenu. Uczęszcza na indywidualne zajęcia na siłowni, których koszt wynosi ok. 400 złotych miesięcznie. Z uwagi na problemy z nauką małoletni korzystał również z dodatkowych korepetycji z matematyki, których koszt wynosił 250 złotych miesięcznie. Wydatki te są akceptowane przez pozwanego, który dostrzega potrzebę wsparcia syna w tym zakresie. Pozwany utrzymuje kontakty z synem H., zabiera go do swojego mieszkania, a w okresie wakacji, czy ferii na tygodniowe wyjazdy do rodziny pozwanego w K. lub znajomych zamieszkałych pod K.. Nie są w tym zakresie przestrzegane terminy określone w wyroku rozwodowym.

E. B. (1) matka małoletnich powodów nadal opiekuje się niepełnosprawnym synem S.. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wraz z zasiłkiem rehabilitacyjnym i rodzinnym wynosi obecnie ok. 2700 złotych. Kwota samego świadczenia pielęgnacyjnego wynosi ok. 2120 złotych. Wymieniona wraz z dziećmi zamieszkuje obecnie w mieszkaniu socjalnym. Czynsz wynosi ok. 190 złotych miesięcznie, opłata za wodę 60 złotych, opłata za energię elektryczną ok. 150 złotych miesięcznie. Matka małoletnich nie pozostaje z nikim w związku.

T. B. zamieszkuje nadal w mieszkaniu, które uprzednio stanowiło współwłasność małżonków. Obecnie po dokonanym podziale majątku wspólnego mieszkanie to stanowi wyłączną własność powoda. Koszty związane z utrzymaniem mieszkania wynoszą w okresie letnim około 200 złotych miesięcznie, w okresie zimowym są większe i wynoszą ok. 800 złotych miesięcznie. Pozwany zaciągną ł kredyt w łącznej kwocie 40 000 złotych na wymianę kotła węglowego i wykonanie instalacji przyłączeniowej do kotłowni miejskiej. Miesięczna rata kredytu wynosi ok. 960 złotych. Pozwany jest również właścicielem działki budowlanej w O. o powierzchni 12 arów. Traktuje ją jako zabezpieczenie na przyszłość. Deklaruje, iż przekaże ją wyłącznie H.. T. B. nadal pracuje jako elektryk w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w O. uzyskując dochód w wysokości 3306 złotych netto. Powód nadal choruje na zwyrodnienie kręgosłupa, ma zdiagnozowaną dyskopatię. Uzyskał skierowanie na zabieg operacyjny. Nie może dźwigać ciężkich przedmiotów. W 2016 r. powód przeszedł wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Przez okres 10 dni przebywał w szpitalu. Obecnie ma zalecenia unikania stresów, wzbogacenie diety w magnez.

/ dowód : karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 5 akt III RC 129/16, zlecenie wykonania zabiegu k. 11-12 akt III RC 129/16, kopie przelewów k. 10-16, 19-26, kopię faktur k. 17, 33-34, 57-58, dokumentacja medyczna k. 91-96, 182-189, 191- zaświadczenie k. 30, 36, 38, 116, zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 146 kopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności k. 40, przesłuchanie stron k. 195-197/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż Sąd orzekając w niniejszej sprawie ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony oraz dowodzie z zeznań pozwanego i przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów. Przedłożone dokumenty nie były wzajemnie kwestionowane i sporządzone zostały w przepisanej przez prawo formie. Należy wskazać, iż sytuacja osobista małoletnich, zakres ich usprawiedliwionych potrzeb oraz sytuacja osobista i majątkowa rodziców, ponoszone przez nich usprawiedliwione wydatki nie były sporne. Strony przedstawiając okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie koncentrowały się na wykazaniu i uwypukleniu swojej trudnej sytuacji ekonomicznej : bądź to w zakresie wysokości usprawiedliwionych potrzeb dorastających dzieci (H.), zakresu osobistych starań (S.) i całkowitej nieadekwatności płaconych przez pozwanego dotychczas alimentów w kwocie 800 złotych miesięcznie (strona powodowa); bądź to w zakresie trudnej sytuacji materialnej i osobistej pozwanego braku wystarczających możliwości zarobkowych (strona pozwana). Zarówno E. B. (2) i T. B. nie kwestionowali zazwyczaj przy tym podawanych przez drugą stronę okoliczności. Pewnym wyjątkiem była jedynie kwestia uzyskiwania przez pozwanego dochodów z pracy za granicą we W.. Sąd dokonując ustaleń w zakresie pracy pozwanego za granicą oparł się na zeznaniach pozwanego, który wyjaśnił, iż jego pobyt w R. miał charakter turystyczny

i jednorazowy. Przedstawicielka ustawowa małoletniego nie zakwestionowała wskazanych zeznań i nie przedstawiła żadnego dowodu wskazującego na uzyskiwanie dodatkowych dochodów przez pozwanego. Dodać przy tym już w tym miejscu należy, iż Sąd orzekając w zakresie alimentów bierze pod uwagę nie rzeczywiście uzyskiwane dochody, ale możliwości zarobkowe osób zobowiązanych. Reasumując stwierdzić należy, iż spór między stronami dotyczył więc nie tyle ustalenia stanu faktycznego sprawy, ale jego oceny, głównie pod kątem uznania, czy w tak ustalonym stanie faktycznym istnieją podstawy do zobowiązania pozwanego do łożenia na rzecz synów kwoty wyższej niż alimenty ustalone w wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie w 2014 r. Powódka twierdziła, że w tym czasie wzrosły potrzeby małoletnich i to powoduje konieczność podwyższenia alimentów, pozwany zaś temu przeczył. Oceny stanu faktycznego dokonuje zaś wyłącznie Sąd rozstrzygając zgłoszone żądanie.

Oceniając zasadność roszczenia małoletnich powodów Sąd zważył, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, zgodnie z art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio) obciążą rodziców tego dziecka. Rodzice dziecka są więc obowiązani wspólnie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb dziecka, przy czym obowiązek ten ciąży również na tym z rodziców pod którego pieczą dzieci pozostają.

Zakres świadczeń alimentacyjnych reguluje natomiast z art. 135 § 1 krio zgodnie z którym zakres świadczeń alimentacyjnych zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz z drugiej strony od finansowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Brzmienie art. 135 § 1 krio wskazuje więc, iż każdorazowo zakres świadczeń alimentacyjnych ograniczony jest z jednej strony usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego, a z drugiej strony możliwościami zarobkowymi zobowiązanego. Innymi słowy kwota zasądzonych alimentów nie może przekraczać usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, ani też nie może przekraczać możliwości osób zobowiązanych. Dodać również należy, iż wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Uwzględnianie jako wkładu alimentacyjnego osobistych starań w utrzymanie i wychowanie dziecka jest szczególnie istotne w sytuacji gdy jedno z rodziców samodzielnie, albo w zdecydowanie większym zakresie niż drugi rodzic sprawuje opiekę nad dziećmi bardzo małymi lub też dziećmi wymagających stałej opieki z innego powodu np. ze względu na ich niepełnosprawność. Oczywistym jest bowiem w taki przypadku, iż dzieci te wymagają dużo więcej troski, opieki, uwagi i osobistych starań niż dzieci zdrowe i starsze np. kilkunastoletnie. Z kolei mniejsza jest waga realizacji obowiązku alimentacyjnego w postaci osobistych starań w odniesieniu do dzieci starszych lub też w sytuacji, gdy rodzic na sprawuje bezpośredniej pieczy nad dziećmi z uwagi np. na wyjazd w poszukiwaniu pracy.

W tym miejscu odnosząc się również do argumentów zgłaszanych w trakcie rozprawy przez strony wskazać należy, iż z mocy art. 135 § 3 krio na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają :

- świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej,

- świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tzw. 500+)

-świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm).

Oznacza to więc, iż Sąd określając wysokość alimentów nie bierze pod uwagę uzyskiwanych świadczeń z pomocy społecznej, jak również świadczeń wychowawczych tzw. programu 500+. Konsekwentnie też Sąd nie może brać pod uwagę również zmiany zakresu uzyskiwanych świadczeń pod kątem ewentualnego obniżenia lub tez podwyższenia należnych alimentów.

Zgodnie natomiast z art. 138 krio można żądać zmiany wysokości zasądzonych alimentów w przypadku zmiany stosunków między stronami. Zatem podstawą powództwa określonego w art. 138 krio może być tylko taka zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej niż po wydaniu wyroku zasądzającego po raz ostatni alimenty i jest na tyle istotna, że wpływa na wysokość zasądzonych alimentów. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz wydatki, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego.

Dokonując analizy ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego z uwzględnieniem powyższych wskazań stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu w czasie od ostatniego wyroku określającego wysokość alimentów (marzec 2014 r.) zaszła istotna zmiana wzajemnych stosunków, która uzasadnia zwiększenie wysokości alimentów zasądzonych od pozwanego na rzecz jego małoletnich dzieci.

Zdaniem Sądu wraz z wiekiem wydatnie wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletnich. S. B. ma obecnie 17 lat. Jest dzieckiem niepełnosprawnym, leżącym, karmionym przez rurkę PEG, niesamodzielnym. Wzrost jego potrzeb dotyczy w głównej mierze zakresu wymaganej pieczy, osobistych starań ale też kosztów związanych z jego utrzymaniem, wyżywieniem, ubraniem, pielęgnacją, opieką etc. Przy czym co istotne dla zakresu finansowego określenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego nie uczestniczy on w ogóle w pielęgnacji i utrzymaniu małoletniego w żaden inny sposób. Stan zdrowia małoletniego powoduje, że tak samo jak wymiar pieniężny ważny jest wkład w postaci osobistych starań w utrzymanie małoletniego, który realizowany jest przez jego matkę. Pozwany skupił się na młodszym zdrowym synu piecze nad starszym pozostawiając wyłącznie matce. Okoliczność ta jest istotna, tym bardziej, iż wniesienie osobistych starań przez pozwanego nie byłoby limitowane jego dochodami, na co powoływał się w odpowiedzi na pozew. Miał i nadal ma możliwość aby w większym zakresie przejąć pieczę nad synem, ale konsekwentnie od wielu lat nie angażuje się w tym zakresie. W ocenie Sądu obecne miesięczne koszty utrzymania małoletniego to kwota nie mniej niż 1000 złotych miesięcznie. W przypadku małoletniego H. wskazać należy, iż ma on obecnie 16 lat i ukończył naukę w I klasie technikum. Znajdują się w okresie szybkiego wzrostu oraz rozwoju, co sprawia, iż dotychczasowe potrzeby w zakresie np. wyżywienia, ubrania, kosmetyków etc. rosną, jak również pojawiają się nowe potrzeby, wcześniej nieistniejące, które również wymagają zaspokojenia. Te nowe potrzeby związane są z edukacją, rozwojem posiadanych umiejętności, zainteresowań dziecka, tak aby w sposób możliwie pełny, poprzez zdobycie odpowiednich kwalifikacji i rozwój zdolności interpersonalnych przygotować się do życia w społeczeństwie. W zakresie edukacji, rozwijania własnych zainteresowań pojawiają się potrzeby związane z zakupem książek do nauki, udziałem w wycieczkach szkolnych mających walor edukacyjny etc. Dodatkowo powód podjął decyzję, po namowach pozwanego, aby rozpocząć edukację w kierunku profilu logistyka w szkole średniej poza miejscem zamieszkania. Wygenerowało to dodatkowe koszty związane z pobytem w bursie oraz dojazdami weekendowymi. Już tylko te koszty stanowią wydatek w kwocie ok. 600 złotych miesięcznie tj. dwukrotność dotychczas płaconych przez pozwanego alimentów. Koszty korepetycji z matematyki, również popieranych przez pozwanego, to dodatkowy koszt w wysokości 250 złotych miesięcznie, a więc tylko te trzy wydatki dają kwotę ok. 850 złotych miesięcznie. Pozwany nie chce zrezygnować z tych wydatków, uważa je za konieczne. Z drugiej strony nie deklaruje wsparcia celem ich pokrycia. Uwzględniając całokształt okoliczności Sądu uznał, iż obecnie utrzymanie małoletniego H., pokrycie jego usprawiedliwionych potrzeb wymaga co najmniej kwoty 1400 złotych miesięcznie. Za ponadstandardowe i nie znajdujące uzasadnienie w okolicznościach niniejszej sprawy, w tym zwłaszcza w zakresie możliwości zarobkowych rodziców małoletniego Sąd uznał jedynie wydatki związane z ćwiczeniami na siłowni. Jakkolwiek ćwiczenia takie wydają się korzystne dla zdrowia małoletniego, to winny być one realizowane w sposób, który nie obarczałby rodziców takimi wydatkami. Są to obecnie wydatki ponadstandardowe, które nie zostały wzięte pod uwagę przy określaniu wysokości kosztów utrzymania małoletniego.

Oceniając z kolei aktualne możliwości zarobkowe rodziców małoletnich powodów oraz ich sytuację materialną stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu możliwości zarobkowe rodziców w czasie od orzeczenia rozwodu wzrosły. Nadal jednak możliwości zarobkowe pozwanego są wyższe niż możliwości zarobkowe przedstawicielki ustawowej powodów. E. B. (1) w czasie orzekania rozwodu, jak i obecnie utrzymuje się z zasiłku pielęgnacyjnego. Wysokość samego zasiłku wynosiła w 2014 r. 1260 złotych, zaś obecnie 2120 złotych. Do określania możliwości zarobkowych, jak wskazano powyżej nie należy uwzględniać zasiłków rodzinnych. Nie ma możliwości osiągnięcia dodatkowego dochodu. Obecnie ponosi mniejsze koszty związane z utrzymaniem przyznanego jej mieszkania Nie posiada innych dochodów, nie może podjąć dodatkowej pracy. Właściwie samodzielnie zajmuje się pielęgnacją niepełnosprawnego S.. Wkład ojca małoletniego w tym zakresie praktycznie nie istnieje. Możliwości zarobkowe pozwanego znacząco wzrosły. Jego dochody w 2014 r. wynosiły ok. 1700-1800 złotych netto. Kwota zasądzonych alimentów na powodów stanowiła więc wówczas ok. 45% dochodów netto pozwanego. Obecnie jego stały dochód z wykonywanej pracy uległ prawie podwojeniu i wynosi ok. 3300 złotych netto. Usprawiedliwione wydatki pozwanego związane z utrzymaniem mieszkania pozostały na zbliżonym poziomie. Koszty związane z zaciągnięciem kredytu na przyłączenie się do ciepłowni miejskiej zostały niejako zrekompensowane z nadwyżką brakiem konieczności zakupu kilku ton węgla (co obecnie nabiera dodatkowego znaczenia w związku ze skokową podwyżką ceny węgla). Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż rodzice małoletnich jako osoby na których ciąży obowiązek alimentacyjny wobec posiadanych dzieci, winni w sposób szczególny przy zaciąganiu kolejnych zobowiązań finansowych racjonalnie planować ich wysokość, stosownie do posiadanych możliwości w tym zakresie, jak również z uwzględnieniem istnienia w/w obowiązków alimentacyjnych.

W rezultacie uwzględniając wszystkie wskazane powyżej okoliczności, tj. znaczący wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletnich S. i H. B. wynikający z upływu 8 lat od ostatniego orzeczenia określającego wysokość obowiązku alimentacyjnego oraz wzrost możliwości zarobkowych rodziców małoletnich Sąd uznał za uzasadnione ponowne określenie wysokości należnych od pozwanego T. B. alimentów i podwyższenie ich z kwoty po 300 złotych miesięcznie wobec małoletniego H. do kwoty po 700 złotych miesięcznie i z kwoty po 500 złotych wobec S. M. do kwoty po 650 złotych miesięcznie. Zdaniem Sądu zwiększone wydatki związane z utrzymaniem małoletnich, na które wskazano powyżej, winny obciążać rodziców małoletnich, z tym jednakże zastrzeżeniem, że z uwagi na wyższe możliwości zarobkowe pozwanego jego udział powinien być większy niż udział matki powodów. Jak już wskazano powyżej T. B. uzyskuje wyższe dochody niż matka małoletnich, ma też w odróżnieniu od byłej żony możliwości uzyskiwania dodatkowego dochodu. Stąd tez Sąd uznał, iż wysokość alimentów jakie należy od niego zasądzić winna wynosić 700 złotych miesięcznie. Jest to kwota zbliżona do połowy kosztów utrzymania małoletniego, natomiast Sąd w tym zakresie uwzględnia także i to, że pozwany realizuje obowiązek alimentacyjny również w innym zakresie, poprzez organizowanie czasu małoletniemu, przekazywanie kieszonkowego, etc. W przypadku natomiast małoletniego S. stwierdzić należy, iż pozwany postępuje odmiennie. Nie kontaktuje się z małoletnim, nie uczestniczy aktywnie w jego utrzymaniu i pielęgnacji. Traktuje syna tak jakby nie istniał. Z tego też powodu alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego S. winny być zdecydowanie wyższe niż połowa z kosztów jego utrzymania. Sąd określił tę kwotę na 650 złotych miesięcznie. Zdaniem Sądu kwota zasądzonych alimentów pozostaje również w zakresie możliwości zarobkowych pozwanego. Stanowi ona łącznie ok. 40,9 % obecnych dochodów pozwanego, a więc znaczącą mniej niż procentowy udział alimentów w dochodach w 2014 r. Należy również uwzględnić okoliczność, iż możliwości zarobkowe pozwanego nie ograniczają się wyłącznie do kwoty deklarowanego dochodu, albowiem jak wskazywano poprzednio, w odróżnieniu od matki małoletnich ma on możliwość uzyskania dodatkowych środków na utrzymanie synów. Pozwany mógłby również zmniejszyć zakres swoich zobowiązań finansowych m.in. poprzez zaangażowanie się w pielęgnację syna S., czego jednak od wielu lat konsekwentnie nie czyni.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd orzekł więc jak w pkt I - II wyroku oddalając powództwo w pozostałym zakresie - pkt III wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

O kosztach sądowych, których powodowie nie mieli obowiązku uiścić Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010 r. Nr 90 poz. 594 z późn. zm.).

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

SSR Robert Kłosowski/